

In het verkavelingsproject Dorpheide VI (Diepenbeek) werden veel aspecten van duurzaam bouwen opgenomen © Steunpunt Dubolimburg

DABO
LIMBURG.BE

Steunpunt Duurzaam Bouwen Limburg is een voorbeeld voor Vlaanderen

“Na duurzaam bouwen, moeten we duurzaam gaan leven”

“Steunpunt Dubolimburg heeft een verschil gemaakt: Limburg heeft een voorsprong genomen op het vlak van duurzaam bouwen en wonen, en heel Vlaanderen kijkt naar ons.” Dat beweren Kris Asnong, coördinator van Steunpunt Dubolimburg, en Patrick Boucneau, coördinator Duurzame Ontwikkeling van de provincie Limburg. Het Steunpunt heeft er zijn eerste ronde van drie jaar opzitten. Tijd om even terug te kijken, maar ook vooruit te blikken.

“Want na duurzaam bouwen, moeten we duurzaam gaan leven”, zegt Kris Asnong.

Milieu&Natuur: Het Steunpunt heeft sinds zijn start in het najaar van 2005 meer dan 75 concrete, duurzame bouwprojecten begeleid. Kan je er één uitpikken waarbij veel aspecten van duurzaam bouwen werden opgenomen?

Patrick Boucneau: Een van de meest spraakmakende projecten was zeker het verkavelingsproject Dorpheide IV in Diepenbeek. Het gemeentebestuur wenste een nieuwe verkaveling te ontwikkelen en wilde echt gaan voor een duurzame verkaveling met duurzame woningen. Het was een mooi maar ook moeilijk verhaal. De gemeente verkocht de percelen maar bouwde de woningen niet zelf. Om de kandidaat-bouwers aan te moedigen op een duurzame manier te gaan bouwen, nam de gemeente in haar verkoopakte een aantal duurzaamheidsverplichtingen op waaraan de latere woning moest voldoen. Dat waren onder meer strengere normen op het vlak van energie- en watergebruik. Het opnemen van dergelijke voorwaarden in een verkoopakte was uniek in Vlaanderen. Als tegenprestatie werden de percelen goedkoper verkocht. De koper kreeg hierdoor ook meer financiële ruimte om in duurzame bouwtechnieken te investeren.

M&N: Hoe reageerden de kopers op deze aanpak?

Kris Asnong: In het begin stonden ze er vrij weigerachtig tegenover. Ze waren geïnteresseerd omwille van de goedkopere bouwgronden maar werden geconfronteerd met die duurzaamheidsvoorwaarden. Door hen te wijzen op de talloze voordelen van duurzaam bouwen - zowel financieel als wat betreft wooncomfort - reageerden de kopers meteen al heel wat enthousiaster. We tonen immers op een objectieve manier aan dat duurzaam wonen financiële voordelen biedt, zoals lagere energiekosten en heel wat minder waterverbruik. De evaluatie achteraf was erg positief: de mensen weten immers dat ze een unieke kans krijgen om duurzaam te kunnen bouwen.

M&N: Merk je een veranderende houding ten opzichte van duurzaam bouwen en wonen?

Kris Asnong: Zeer zeker. Het beste voorbeeld is het succes van onze infostand - de drukst bezochte van allemaal - op Bouwinnovatie 2009 in Hasselt. Een jaar geleden moesten we bouwers nog echt overtuigen van het belang

van duurzaam bouwen, en het nut van isoleren en ventileren. Dit jaar kregen we echter al zeer gerichte vragen over aspecten van duurzaam bouwen. De tijd van de grote sensibilisering is duidelijk achter de rug. Duurzaam bouwen is niet enkel meer voor ‘geitenwollensokkentyperes’..

Patrick Boucneau: Je moet er wel rekening mee houden dat je in Limburg nog erg veel ‘zelfbouwers’ hebt. Zij gaan vaak nog te rade bij de vorige generatie die van duurzaam bouwen nog weinig gehoord heeft. Terwijl de wereld van het bouwen wel veranderd is. Hierdoor gebeurt de stap naar duurzaam bouwen ook trager. We pleiten er daarom voor dat ze zich beter informeren bij een architect of bij het Steunpunt, of bij allebei.

M&N: Hoe leiden jullie mensen door de enorme hoeveelheid aan informatie, subsidies, technieken en noem maar op?

Patrick Boucneau: Een van de troeven van het Steunpunt Dubolimburg is dat we erin slagen om alle mogelijke, belangrijke partners samen te brengen. De succesvolle Elke Dag ZONDag-campagne, waarin de promotie voor zonne-energie centraal stond, was daarvan

De infostand van het Steunpunt Dubolimborg werd druk bezocht tijdens Bouwinnovatie 2009 © Steunpunt Dubolimborg - Jan Castermans

een mooi voorbeeld. Wij zorgden ervoor dat elke betrokken partij - naast algemene info over de campagne - precies die informatie kreeg aangereikt die ze nodig had. Wij informeerden de installateur over de subsidies voor zonne-energie, maar tegelijk ging diezelfde info naar de gemeentebesturen en -uiteraard - ook naar de particulieren. Op die manier hebben we de subsidies zichtbaar gemaakt, waardoor ze ook effectief aangevraagd en uitgekeerd werden. Een groot deel van het succes dankt de campagne ook aan de doordachte samenwerking van alle partners uit de sector: de beleidsmensen, de verantwoordelijken van bouwbedrijven en installateurs van zonne-installaties.

M&N: Jullie willen ook dat particuliere bouwers verder nadenken dan louter en alleen het plaatsen van zonnepanelen of isolatiemateriaal.

Patrick Boucneau: Een van de belangrijke effecten die we willen bereiken is mensen te laten nadenken over wáár ze gaan wonen. Het heeft geen zin om ergens op het platteland een goed geïsoleerde woning te bouwen, als

je elke dag vijftig kilometer moet afleggen naar je werk of vier kilometer naar de dichtstbijzijnde bakker. Dan valt de opbrengst en het comfort van duurzaam bouwen en wonen helemaal weg. Je moet daarom veel vroeger in het denkproces een rol spelen. Niet: ik koop ergens een perceel grond en ga dan nadenken over de manier van bouwen, maar wel: vooraf nadenken over het verband tussen wonen, werken en het soort van huis dat je nodig hebt.

M&N: Het Steunpunt is op korte tijd een vaste waarde geworden.

Kris Asnong: Dat klopt. Vooral gemeentebesturen weten ons vandaag veel makkelijker te vinden. Vroeger moesten we op zoek naar interessante bouwprojecten; vandaag krijgen we die veel makkelijker aangeboden. Onze strategie past zich dan ook aan de gewijzigde marktsituatie aan. Vroeger werden we vaak geconfronteerd met gebouwen die men al aan het bouwen was. Nu proberen we al veel vroeger in het bouwproces onze stem te laten horen. Vooraleer de eerste pennentrek van een plan gezet wordt, zitten we al mee aan tafel. Op het moment dat een verkaveling wordt uitgetekend, worden al in grote mate de mogelijkheden van de woningen bepaald. We proberen daarom de gemeentebesturen te begeleiden in de stappen die voorafgaan aan het bouwproces.

Patrick Boucneau: Hét voorbeeld daarvan is het nieuwe provinciale platform dat we hebben opgestart voor gemeentelijke ambtenaren van ruimtelijke ordening. In de beginjaren werkten we vooral met milieu- en duurzaamheidsambtenaren, omdat zij de 'natuurlijke' gesprekspartners zijn. Maar hun collega's bij ruimtelijke ordening bepalen veel

Kris Asnong en Patrick Boucneau © Steunpunt Dubolimborg - Patrick Vandewalle

meer waar en hoe gebouwd gaat worden; hoe een verkaveling eruit gaat zien, bijvoorbeeld, en wat de bouwvoorschriften zullen zijn. We willen hen overtuigen en stimuleren om alle aspecten van duurzaam wonen standaard mee op te nemen in hun werking.

M&N: Heeft het Steunpunt de provincie duurzamer gemaakt?

Kris Asnong: Zonder twijfel: het succes van de campagne 'Elke dag ZONDag' spreekt voor zich. In Limburg zijn de laatste twee jaar veel meer zonnepanelen geplaatst dan in de rest van Vlaanderen. Wij hebben daar een bepalende rol in gespeeld. De sterkte van het Steunpunt Dubolimborg is dat er op provinciaal vlak veel geïnteresseerde partners te vinden zijn waarmee je perfect kan samenwerken. Maar niets belet de andere provincies hetzelfde te doen. Dit Steunpunt was bij zijn oprichting een pionier in Vlaanderen en onze ideeën worden nu, mede door het engagement van de Bond Beter Leefmilieu, over heel Vlaanderen verspreid.

M&N: Welke richting gaan jullie de volgende jaren uit?

Kris Asnong: Wij merken dat onze ideeën wor-

Het Steunpunt Dubolimborg-team © Steunpunt Dubolimborg - Patrick Boucneau

den geïntegreerd in de werkwijze en visie van de verschillende doelgroepen, ambtenaren, architecten, aannemers en noem maar op. Dat geeft ons de mogelijkheid om ook op andere zaken te focussen en een stap verder te zetten. Op gemeentelijk niveau bieden we nog steeds projectondersteuning voor gebouwen; in de toekomst gaan we ons toespitsen op de uitbouw van een integrale visie van gemeentebesturen op het bouwproces.

Patrick Boucneau: We kunnen ons actierein gaan verruimen naar het sociale aspect van duurzaamheid. Men heeft het nu over 'levenslang wonen'. Wat zijn de gevolgen daarvan voor mijn woning? Moet ik vandaag een huis bouwen dat ook nog geschikt is als ik tachtig ben? De overheid stimuleert het wonen in dorpskernen of steden. Ook dat vraagt andere manieren van denken. De vraag zal niet meer uitsluitend zijn: 'hoe bouw ik een duurzaam huis' maar 'hoe maak ik een gemeenschap van een dorp duurzaam'. Daar komen dan automatisch een aantal nieu-

we vraagstukken over mobiliteit of vrije tijd bij kijken. Vragen waarop wij de antwoorden zullen helpen formuleren.

Kris Asnong: Oorspronkelijk concentreerde het Steunpunt zich op 'bouwen' maar dat is aan het evolueren naar 'leven'. We zullen daarom een visie ontwikkelen waarin duurzaam bouwen, wonen en leven niet langer op een fragmentarische maar steeds meer op een integrale manier worden benaderd. Ambitieuw, ja, dat klopt. Maar ook: heel interessant ... en erg spannend!

Meer info:
Steunpunt Dubolimborg
Marktplein 7, bus 1
3350 Heusden-Zolder
011 51 70 57
www.dubolimborg.be

RENOVATIECAFÉ OP ZONDAG 17 MEI

Zondag 17 mei is het Vlaamse Renovatiedag. In dat kader organiseren het Steunpunt Dubolimborg en het Centrum Duurzaam Bouwen een Renovatiecafé dat focust op alles wat met verbouwen te maken heeft. Je kan terecht op de voormalige mijnsite van Zolder voor alle informatie over het renoveren van je huis.

Programma:

- rondleidingen met een architect op de voormalige mijnsite met nadruk op de herbestemming van gebouwen en erfgoed
- quickscans van jouw (ver-)bouwplannen
- infosessies 'Hoe renoveer ik mijn huis?'
- informatie over premies
- infomarkt met standhouders uit de sector
- demonstraties van renovatietechnieken

Alle info:

www.dubolimborg.be of tel. 011 51 70 57

LIMBURGSE DUURZAAMHEID IN DE PRAKTIJK

Het Steunpunt Dubolimborg werd opgericht in het najaar van 2005 als een gezamenlijk initiatief van het Limburgse provinciebestuur, het Centrum Duurzaam Bouwen en de Bond Beter Leefmilieu, met financiële EFRO-steun van de Europese Unie. Het Steunpunt kreeg als hoofdplicht het ondersteunen van duurzame bouwinitiatieven in Limburg.

De sterkte van het Steunpunt is dat theorie in praktijk wordt gebracht. Zo adviseert, informeert en sensibiliseert het Steunpunt zowel particuliere bouwers, scholen, aannemers en bouwpromotoren als overheden. De voorbije drie jaren ondersteunde het Steunpunt onder meer succesvolle campagnes als Elke Dag ZONDag, en zal ze een belangrijke rol spelen in de campagne 'Limburg Isoleert' - over isolatie en ventilatie - die de provincie Limburg in het najaar van 2009 zal starten. Het Steunpunt gaf verder honderden planadviezen, adviseerde meer dan 75 concrete bouwprojecten en organiseerde tal van infosessies en workshops over duurzaam bouwen en wonen. Een andere opdracht is het samenbrengen in platformen of netwerken van alle mogelijke partners rond duurzaam bouwen en wonen. Het Steunpunt Dubolimborg is gevestigd in de eveneens duurzaam gerenoveerde voormalige mijngebouwen van Heusden-Zolder.

Europese Unie

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

